Alexandru Lăpușneanul

Construcția personajului

Personajul literar reprezintă instanța narativă prin care autorul își exprima în mod indirect ideile, trăirile, sentimentele și astfel, constituie elementul esențial în opera sa literară. Alexandru Lăpușneanul este figura centrală a nuvelei, personajul conflictual, construit în spiritul esteticii romantice, al cărui portret se realizează prin mijloacele de caracterizare directă și indirectă.

Alexandru Lăpușneanul este protagonistul nuvelei, personaj eponim având caracter static, determinat de consecvența trăsăturilor și personalității. Domnitorul este reprezintă tipul conducătorului tiran și crud, cu voință puternică și spirit vindicativ. Calitățile și defectele sale extreme sunt surprinse în situații excepționale care fac din Lăpușneanul un personaj memorabil, reprezentativ pentru imaginea tiranului.

Încă din primul capitol al nuvelei, Alexandru Lăpușneanul dă dovadă de un caracter foarte hotărât și de un spirit vindicativ. Prin intermediul caracterizării indirecte, aceste trăsături sunt ilustrate în scena întâlnirii cu boierii. Ajuns în Moldova, este întâmpinat de 4 boieri: Vornicul Moțoc, Postelnicul Veveriță, Spătarul Stroici și Spancioc care îl sfătuiesc să se întoarcă întrucât "poporul nu te vrea, nici nu te iubește și Măria ta să te întorci ca..". Răspunsul aprig "Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreu ... și dacă voi nu mă iubiți, eu vă iubesc.." exprimă hotărârea ferma a domnitorului de a-și recăpăta statului și dorința de a se răzbuna pe boierii care l-au trădat în prima domnie.

Totodată, Alexandru Lăpușneanul reprezintă un tipul conducătorului viteaz, dar plin de cruzime. Aceste calitățile sunt afirmate în mod direct prin intermediul altor personaje. O scena reprezentativă o constituie convorbirea cu doamna Ruxanda de dinainte de ospăț. Aceasta îi apreciază vitejia și bărbăția, dar nu-l poate iubi fiindcă i se pare insensibil, inuman: "cinstindu-l și supuindu-i-se ca unui bărbat, ar fi voit să-l iubească, dacă ar fi aflat în el cât de puțină simțire omenească".